

JUSTITS MINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Indfødsretsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 5. november 2014
Kontor: Indfødsretskontoret
Sagsbeh: Anne Mette Riis Steinø
Sagsnr.: 2013-0032-0984
Dok.: 965116

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 5 (Alm. del), som Folketingets Indfødsretsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. november 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Mette Frederiksen

/

Johan Kristian Legarth

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 (Alm. del) fra Folketingets Indfødsretsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for rækkevidden af § 16 i Cirkulæreskrivelse om naturalisation af 6. juni 2013 og herunder oplyse, hvilke af de almindelige betingelser for naturalisation der kan ses bort fra for børn født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far, herunder om der gælder krav om danskprøve, indfødsretsprøve/statsborgerskabsprøve, selvforsørgelse, ophold i Danmark, vandel samt fravær af forfalden gæld til det offentlige, samt under hvilke omstændigheder der i praksis vil blive set bort fra de pågældende krav?”

Svar:

Som det fremgår af Justitsministeriets foreløbige besvarelser af 21. maj og 18. juli 2014 af spørgsmålet, har Justitsministeriet anmodet Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om en udtalelse om reglerne om udøvelse af forældremyndighed, herunder udøvelse af forældremyndighed i sager med tilknytning til flere lande.

Idet der i øvrigt henvises til Justitsministeriets foreløbige besvarelse af 21. maj 2014, kan Justitsministeriet oplyse, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold til brug for besvarelsen af spørgsmålet har oplyst følgende:

”Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold kan oplyse, at i dansk ret er en forældremyndighedsindehavers kompetence til at træffe beslutninger i forhold til barnet generelt reguleret af §§ 2 og 3 i forældreansvarsloven:

” § 2. Forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov.

Stk. 2. Barnet har ret til omsorg og tryghed. Det skal behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling.

Stk. 3. Forældre, der har forældremyndigheden, kan anvende barnets indtægter til dets underhold i passende omfang og under hensyntagen til deres og barnets stilling.

§ 3. Har forældre fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene. Den forælder, som barnet har bopæl hos, kan træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv, herunder hvor i landet bopælen skal være.

Stk. 2. [...]”

Internationale spørgsmål om forældremyndighed er i dansk ret navnlig reguleret af Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerbørnebeskyttelseskonventionen). Konventionen blev inkorporeret i dansk ret ved lov nr. 434 af 8. maj 2006 om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, der trådte i kraft for Danmark den 1. oktober 2011, jf. bekendtgørelse nr. 970 af 29. september 2011 om ikrafttræden af dele af lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen.

Konventionen indeholder i kapitel III regler om, efter hvilken stats ret det afgøres, hvem der efter loven har forældremyndigheden over et barn (lovvalgsregler). Lovvalgsreglerne regulerer endvidere, hvilken stats ret udøvelsen af forældremyndighed er undergivet.

Efter artikel 16, stk. 1, er tildeling eller ophør af forældremyndighed som en følge af loven uden en retslig eller administrativ myndigheds mellemkomst undergivet loven i den stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted (dvs. bopæl). Dette indebærer, at det er loven i den stat, hvor barnet har bopæl ved fødslen, der fastlægger, hvem der har forældremyndigheden over barnet. Efter bestemmelsens stk. 3 består forældremyndighed, der følger af bestemmelsens stk. 1, fortsat efter en flytning af barnets bopæl til en anden stat. De stater, der har tilsluttet sig konventionen, skal anerkende den placering af forældremyndigheden, der følger af artikel 16, også selvom barnet er født eller har bopæl i en ikke-konventionsstat.

Efter artikel 17 er udøvelsen af forældremyndighed undergivet loven i den stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted (bopæl). Hvis barnets bopæl flyttes til en anden stat, er udøvelsen undergivet loven i barnets nye bopælsstat. Dette gælder også i forhold til børn, der har bopæl i en ikke-konventionsstat.

Bestemmelsen i artikel 17 omfatter også situationer, hvor forældremyndigheden over barnet skal udøves i en anden stat end barnets bopælsstat. I sådanne situationer følger det af artikel 17, at spørgsmål om, i hvilket omfang dispositioner vedrørende barnet i et andet land end barnets bopælsland kræver forældremyndighedsindehaverens accept, er undergivet loven i barnets bopælsland, herunder ved fælles forældremyndighed om begge forældremyndighedsindehavere skal acceptere dispositionen.

Efter artikel 17 kan der således opstå situationer, hvor myndighederne i en konventionsstat skal anvende lovgivning om forældremyndighed i en anden stat. Dette kan dog efter artikel 22 afvises, hvis anvendelsen af den udenlandske lov ville stride

mod grundlæggende retsprincipper under hensyntagen til barnets bedste.

Det er ikke nærmere defineret i artikel 17, hvad ”udøvelse af forældremyndighed” omfatter, men det må antages, at bestemmelsen ikke omfatter situationer, hvor det er en betingelse for at imødekomme en ansøgning vedrørende et barn, at forældremyndighedsindehaveren eller forældremyndighedsindehaverne samtykker. I sådanne situationer, hvor indhentelsen af forældremyndighedsindehaversamtykke er en integreret del af behandlingen af en ansøgning, er spørgsmålet om, hvem der skal give samtykke til ansøgningen, undergivet loven i det land, hvor ansøgningen behandles, også selvom ansøgningen vedrører et barn, der bor i et andet land.

Som eksempel på sådanne ansøgninger, hvor indhentelsen af forældremyndighedsindehaversamtykke er en integreret del af behandlingen af en ansøgning, kan nævnes følgende:

Et ægtepar, der bor i Danmark, ønsker at adoptere deres nevø, der bor i udlandet, fordi nevøens forældre på grund af sygdom ikke er i stand til at tage sig af barnet (familieadoption). Det følger af adoptionslovens § 28, at ægteparret skal adoptere efter dansk ret.

Efter adoptionslovens § 7 kræver adoption af en person, som er under 18 år og umyndig, samtykke fra forældrene. Hvis den ene af forældrene er uden del i forældremyndigheden, forsvundet eller på grund af sindssygdom eller lignende tilstand er ude af stand til at handle fornuftmæssigt, kræves kun samtykke fra den anden. Gælder dette begge forældrene, kræves samtykke fra værge.

I denne situation skal adoptionsmyndighederne i Danmark påse, at der er givet samtykke til adoptionen i overensstemmelse med adoptionslovens § 7.

Betingelserne for at meddele adoption i Danmark er således alene undergivet dansk ret.

Det er uden betydning for samtykket til adoptionen, om reglerne om samtykke til familieadoption i barnets bopælsland er anderledes end reglerne i adoptionslovens § 7. Det er ligeledes uden betydning for samtykket, om forældremyndighedsindehaverne bor i Danmark eller udlandet, og om de har dansk eller udenlandsk statsborgerskab.

Afslutningsvis bemærkes, at indhentelse af forældremyndighedsindehaversamtykke til brug for en ansøgning, der behandles i Danmark, vedrørende et barn, der bor i udlandet, efter ovenstående retningslinjer er undergivet dansk ret, selvom det

regelsæt, som ansøgningen skal afgøres efter, ikke indeholder specifikke samtykkeregler. Dette skyldes, at bestemmelserne i forældreansvarslovens §§ 2 og 3 finder anvendelse, medmindre der på et retsområde er behov for særlige samtykkeregler, som eksempelvis i relation til adoption, jf. adoptionslovens § 7.”

Der henvises som nævnt i øvrigt til Justitsministeriets foreløbige besvarelse af 21. maj 2014, hvori der redegøres for reglerne for erhvervelse af dansk indfødsret for børn født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far. Justitsministeriet skal beklage, at det ikke har været muligt at besvare det udestående spørgsmål vedrørende lovvalg mv. tidligere.